'Distant reading' in historisch onderzoek

Erika Kuijpers – VU

7 november 2017

erika.kuijpers@vu.nl

Inleiding

- Wat is 'distant reading' en waarom zou je dat willen doen?
 - Woorden zoeken en tellen
 - Nadeel: algoritmes kunnen niet wat mensen kunnen, namelijk begrijpen, contextualiseren, inleven: 'tussen de regels door lezen'
 - Voordeel: computers kunnen wat wij niet kunnen, namelijk heel snel een hele grote hoeveelheid tekst doorzoeken, teksten vergelijken en van alles en nog wat tellen

Inhoud

- Digitalisering
- Metadata
- Gebruik van bestaande tools voor tekstanalyse
- Distant reading voor gevorderden
- Casus: onderzoek naar emoties in vroegmoderne toneelteksten

Digitalisering

- OCR (Optical Character Recognition)
- Gaat niet zomaar goed met ouder drukwerk en standaard ocr-tools

voorbeeld google books <u>19e-eeuws</u>

- « In 't jaer 1575 syn tot Iseghem van de
- » peste, in 45 weken, gestorven 3,600
- » communicanten, van welk droef voorval
- » ick noch het liedeken van eenen ouden
- » man, genaemt Pieter Kesteloot, hebbe
- » hooren zingen (1). »
 - Nauwelyks was de pest verdwenen, toen
- (1) Omtrent ten zelfden tyde woedde de peste hevig te Brugge, alwaer er, in 1581, op dry maenden tyds, 80,000 menschen sen deze en andere ziekten stierven; maer, daeronder moet men wel 40,000 landslieden begrypen, die naer de stad gevlugt waren. Zie Custis en B. J. Gaillard.

In t jaer 1575 syn tot Iseghem van de peste in 15 weken gestorven 3,600 communicanten van welk droef voorval ick noch het liedeken van eenen ouden man genaemt Pieter Kesteloot hebbe hooren zingen i Nauwelyks was de pest verdwenen toen

1 Omtrent ten zelfden tyde woedde de peste hevig te Brugge alwaer er in 1581 op dry maenden tyds 80,000 menschen aen deze en andere ziekten stierven maer daeronder moet men wel

voorbeeld 17e eeuw

goet gemaecht worden. Daer na is hy van dit Eplant afgevaren / liggen latende alle d' Eplanden van Canarie, toebehoorende den Koninckrijcke van Carstilien, en heeft haven genomen aen een vande eplanden van Capo Verde, sonder nochtans op 't Lant te komen / d' welche genoemt is S. Anthonis, en is van daer voorts geseplt tot een ander Eplant/genaemt S. Jacob, d'welke bevel heeft

goetgemacht worden Das naishvandit Eplantage waren iggenta iendralle d Eplanden van Canarietöcbehoorende den kontinckrycke van Caord stilien enheeft haven genomenaeneen vandeeplanden van Capo Verde sonder nocytans op t Lantte kommen d welche genoemtis S Anthonis en is van daervoots gefepittotecnander Eplant gemacmt S Jacobd welkebevel heeft

Steeds betere OCR's

- Automatisch
- Crowdsourcing and machine-learning

vb Transkribus voor het lezen van handschriften

Metadata en annotatie

- Gebruik van standaarden
- Bibliografische gegevens
- Tekstgedeelten gemarkeerd
- Named entities
- NLP (Natural Language Processing)
- Lemmatization

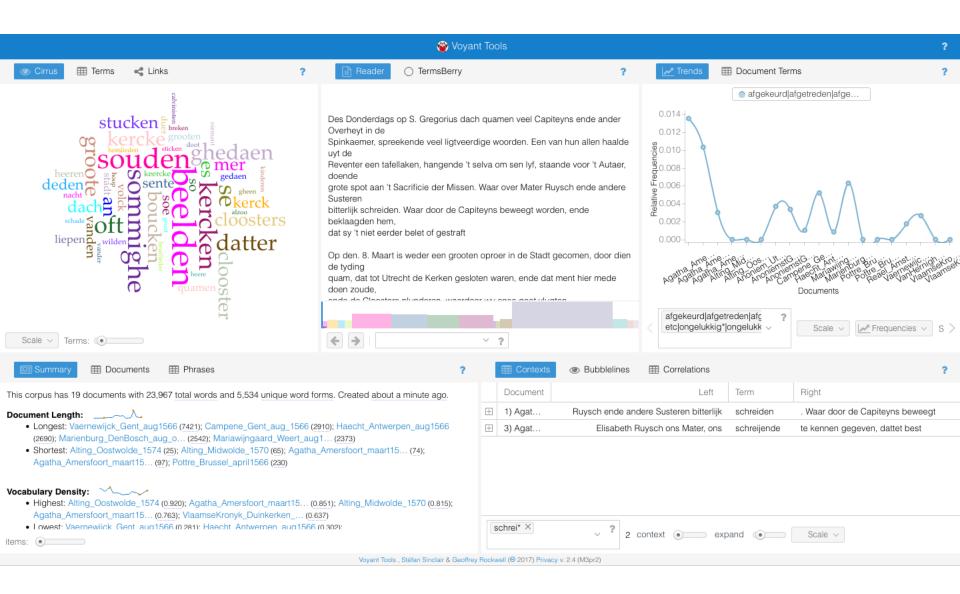
Beschikbaar stellen

- Copyrights
- Verschillende formats (plain tekst, xml)
- Hele documenten of zelfs een heel corpus beschikbaar stellen als download
- Goede zoekmogelijkheden
- Eventueel extra tools voor analyse en visualisatie

Voorbeeld Nederlab

Gebruik van bestaande tools voor tekstanalyse

- Voorbeeld Antconc en <u>Voyant</u>
- <u>LIWC</u> (Linguistic Inquiry and Word Count)

LIWC

Cohn, Michael A., Matthias R. Mehl, and James W. Pennebaker.
 "Linguistic Markers of Psychological Change Surrounding September 11, 2001." Psychological Science 15, no. 10 (October 1, 2004): 687–93.

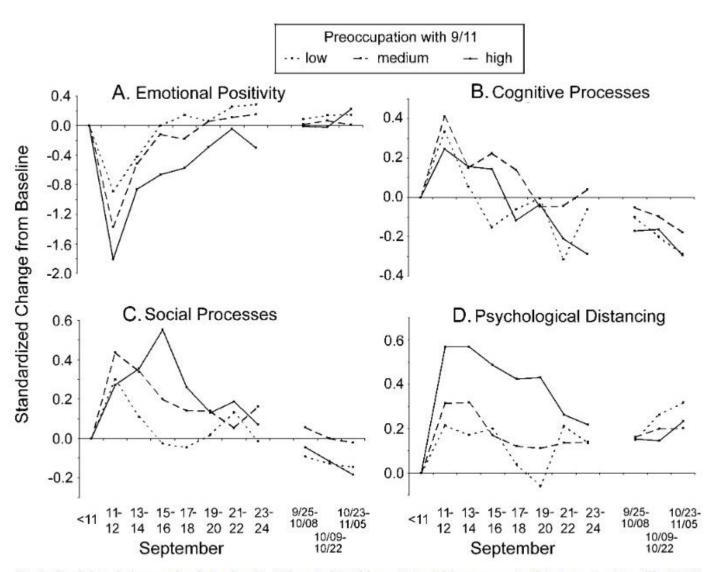
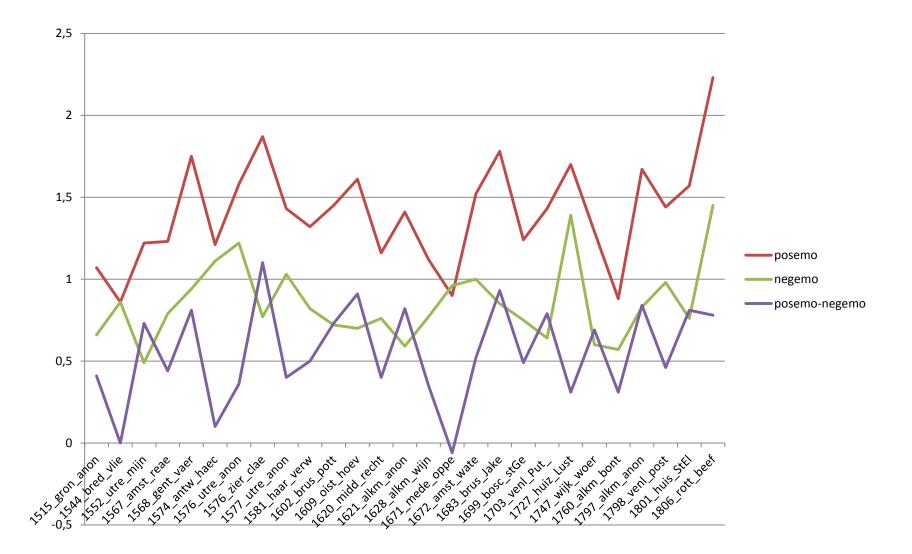

Fig. 1. Psychological changes after September 11, 2001, as indicated by participants' language use in their journal writings (N=1,084). Participants' overall use of September 11–related words (e.g., Afghanistan, World Trade Center) was used to divide them into preoccupation groups: lowest 25%, middle 50%, and highest 25%. The graphs depict deviations from group mean baseline expressed in baseline SD units. Emotional positivity was calculated as the difference between scores for positive and negative emotion words. Psychological distancing was derived from use of articles and words of more than six letters, and reverse scores for first-person singular pronouns, discrepancy words (e.g., would, could), and present tense.

Bag of words: categorie SAD uit LIWC aangevuld met historische spellingsvarianten en verdwenen woorden

afgekeurd|afgetreden|afgewezen|aftreden|aftredende|alléén|alleen|bedro* fd|begraafplaats|betreurden|betreuren|dro*f|dro*ve|dro*vigh|dro*vighen|dro efheid | eenzame | elenden | elendig | ellende | ellenden | ellendig | ellendige | n|ellendiger|ellendigh|ellendighe|gegraven|geleden|gemist|geru*neerd|graaft| graf|grave|graven|gravende|grieven|groef|isolatie|jamer|jammer|jammeren|ja mmerlick|jammerlijck|jammerlijk|jammerlijke|kreupel|kreupele|kwijt|kwijtraken |laag|laagst|laagste|lage|lagen|lager|lagere|leden|lee|leed|leede|leeg|leegte|l eelijk | lijd | lijden | lijdende | lijdt | lyden | melancholie | mislukt | mislukte | mislukten | mi ssen | mist | miste | misten | nederig | nutteloos | nutteloosheid | ondeugende | ongeluck etc|ongelukkig*|ongelukkige|ontslag|plechtig|plechtige|plechtigen|plegtig|rouw rouwe|rouwen|ru*neeren|smart|smarte|smartelick|smarten|smert smerte|smertelick|straf|straffe|straffen|teleurgesteld|teleurstelling|traan|trage die | tragisch | tranen | verdriet | verdrieten | verdroten | verlaat | verlaet | verlaeten | verl angd | verlangden | verlange | verlangt | verlate | verlaten | verlatend | verlatene | verlies verliest | verliet | verlieten | verliezen | verloor | verloren | verwaarloozing | verwerpen verwerpt|verwoest|verwoeste|verwoesten|verwoestende|verwoesting|verwoe stingen | verwoestte | verworpen | waardeloos | waardelooze | ween | weende | weend en | weenen | weenende | weenenden | weent | wenen | zacht | zucht | zuchten |

Meer geavanceerde methodes voor tekstanalyse

- Stylometrie, topic modelling
- Annotatie en machine learning
- Semantic web technology, projecten die proberen betekenis te extraheren zoals: http://www.understandinglanguagebymachin es.org/

Voorbeeld Digital Humanities project

AMSTERDAM CENTRE FOR CROSS-DISCIPLINARY EMOTION AND SENSORY STUDIFS

HEEM

A Complex Model for Mining (Embodied) Emotions

in Historical Text

Authors:

- Inger Leemans, VU University Amsterdam
- Janneke van der Zwaan, Netherlands eScience Center
- Erika Kuijpers, VU University Amsterdam
- Isa Maks, VU University Amsterdam
- Kristine Steenbergh, VU University Amsterdam
- Herman Roodenburg, Meertens Institute Amsterdam

- 1. Focus on 20th-21st century: digital born text, social media, blogs, internet sites, short texts
- 2. Domains: movie reviews, product reviews, customer feedback data, political science
- 3. English Language
- Polarity: positive/ negative polarity (appraisal ← → emotion)
- 5. Or: basic emotions (2-8 emotions)
- 6. Single word vocabularies

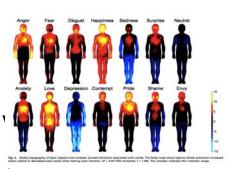
Project 'Embodied Emotions'

Goals:

- To trace historical changes in emotion expression and the embodiment of emotions
- 2. To develop a complex model to trace these changes in sizeable corpuses of digitized texts

Value for State of the art:

- History of emotions: insight in historical developments introduce digital techniques for the field
- 2. <u>Emotion studies</u>: to test and criticize current (universalist) on (embodied) emotions
- 3. <u>Digital Humanities</u>: improve possibilities for sentiment mining
 - 1. More focus on emotions & body
 - 2. Dutch language
 - 3. Long term
 - 4. Single word → phrases, sentences

E

M

Case Study: theatre

29 Dutch theatre texts 1600-1800 – annotation 279 Dutch theatre texts 1600-1800 – machine learning

Provenance

DBNL: 178
Ceneton: 34
EDBO (OCR improved): 67

Number of texts per genre

Comedy 42
Farce 37
Tragedy 113
Unknown 72
Other (opera, allegorical play) 15

Number of texts per period	# texts
Renaissance	57
Classicism	99
Enlightenment	123

Number of texts /genre / period	Opera/allegory	Comedy	Farce	Tragedy	Unknown
Renaissance	6	7	8	36	0
Classicism	5	28	21	45	0
Enlightenment	4	7	8	32	72

Annotation & classification

Anger (Woede)

Annoyance (Wrevel)

Aquiescence (Berusting)

Awe (Ontzag)

Benevolence (Welwillendheid)

Compassion (Mededogen)

Dedication (Toewijding)

Desire (Verlangen)

Despair (Wanhoop)

Disappointment (Teleurstelling)

Disgust (Walging)

Envy (Jaloezie)

Fear (Angst)

Feeling of loss (Gemis)

Greed (Hebzucht)

Happiness (Geluk)

Hatred (Haat)

Heavy Heartedness (Bedruktheid)

Honor (Eergevoel)

Hope (Hoop)

Joy (Blijdschap)

Love (Liefde)

Loyalty (Trouw)

Moved (Ontroerd)

Offended (Beledigd)

Pride (Trots)

Relief (Opluchting)

Remorse (Wroeging)

Sadness (Verdriet)

Shame (Schaamte)

Spitefulness (Wrok)

Suspicion (Achterdocht)

Trust (Vertrouwen)

Unhappiness (Ongelukkig)

Vindictiveness (Wraakzucht)

Wonder (Verwondering)

Worry (Bezorgheid)

E M

Annotation & classification

CONCEPT	EXPLANATION	ILLUSTRATION
TYPE		
Emotion	Strong feeling deriving from	weerzin (aversion),
	one's circumstances or	haten (to loathe),
	relationships with others	verliefd (in love),
	involving cognitive appraisal,	verdrietig (sad)
	bodily symptoms, (a readiness	
	for) action, motorical expression	
	and subjective awareness	
Body part	Internal and external parts of the	gezicht (face), spieren
	body	(muscles), bloed
		(blood), geest (mind),
		ogen (eyes)
Bodily	(uncontrollable) reactions of the	huilen (cry), zuchten
process	body coinciding with emotions	(sigh, moan), blozen
		(blush), rillen (tremble)
Emotional	(controllable) human action	schelden (scold), in de
action	triggered by an emotion	armen sluiten
		(embrace), honen
		(scorn), smeken (begg)
Body	Sensations and perception of	warm (warm), koud
sensation	temperatures, tastes, smells,	(cold), bitter (bitter),
	vibrations and movements in the	droog(dry),
	body associated with emotional	samentrekkend
	experience	(contracting)

Annotation of 29 texts

- Different genres
- 1600-1800
- XML TEI (DBNL) → FOLIA
- KAF annotator
- Annotation by 8 experts: Student assistants, junior & senior scholars – (historical) linguistics, literature, history
- Tested on DH students

Table 1: HEEM emotional concepts

E

IV

Id	Word token	Pos	Tag1	Tag1 id	Tag2	Tag2 id	Tag3	Tag3 id	Tag4	Tag4 id	Tag5	Tag5 id	Tag6	Tag6
lg-adde	hoe	A		0		0		0		0		0		0
lg-adde	zietge	G		0		0		0		0		0		0
lg-adde	Z00	N		0		0		0		0		0		0
lg-adde	beschreit	V	Lichaamswerking	5		0	Verdriet	6		0		0		0
lg-adde	?	0	1000870	0		0		0		0		0		0
lg-adde	Wat	Q		0		0		0		0		0		0
lg-adde	nevel	N	Lichaamswerking	138		0	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde	van	P	Lichaamswerking	138		0	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde	verdriet	N	Lichaamswerking	138	Emotie	7	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde	bezwalckt	V	Lichaamswerking	138		0	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde	uw	Q	Lichaamswerking	138		0	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde	blinckende	G	Lichaamswerking	138		0	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde	oogen	N	Lichaamswerking	138	Lichaamsdeel	9	Verdriet	139		0		0		0
lg-adde		0		0		0		0		0		0		0
lg-adde	En	C		0		0		0		0		0		0
lg-adde	heeft	V		0		0		0		0		0		0

Id	Word token	Pos	Tag1	Tag1 id	Tag2	Tag2 id	Tag3	Tag3 id	Tag4	Tag	Tag5 Tag	Ta T	
lg-add	?	0		0		0		0		0	0	0	
vond0	Ba	0		0		0		0		0	0	0	
vond0		0		0		0		0		0	0	0	
lg-add	My	0		0		0		0		0	0	0	
lg-add	leght	0		0		0		0		0	0	0	
lg-add	,	0		0		0		0		0	0	0	
lg-add	helaes	N		0		0		0		0	0	0	
lg-add	,	0		0		0		0		0	0	0	
lg-add	my	0	Lichaamswerking	140		0	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add	leght	0	Lichaamswerking	140		0	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add	een	D	Lichaamswerking	140		0	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add	zwarigheit	N	Lichaamswerking	140	Emotie	16	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add	ор	P	Lichaamswerking	140		0	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add	't	D	Lichaamswerking	140		0	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add	hart	N	Lichaamswerking	140	Lichaamsdeel	19	Bedruktheid	141	Bezorgdheid	142	0	0	
lg-add		0		0		0		0		0	0	0	

Inter-Annotator Agreement

Concept Agreement

Emotion .73

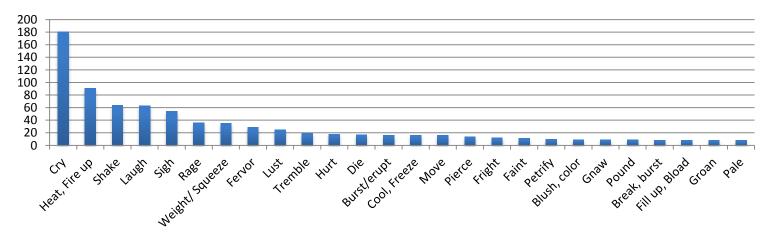
Body part .73

Bodily process .47

Emotional action .30

Sensation .61

Overall agreement on HEEM concepts in percentages

What can we do with HEEM?

Phase 2:

Machine learning - Classification Algorithms

Making the tool work

Comparison of he Binary Relevance (BR) method to Random k-Labelsets (RAkEL) on the HEEM model.

The results show that HEEM labels can be predicted with micro-averaged F1 = 0.45, and macro-averaged F1 = 0.24 on the spelling normalized data.

These results are comparable to performance from related work for simpler emotion models (e.g., Danisman and Alpkocak) obtain an F1 score of 32.22 on a five-way multi-class prediction problem, and Buitinck et al. report a micro-averaged F1 score of 0.46 for an emotion model with 8 labels.

→ See: J. van der Zwaan, I. Leemans et.al, 'HEEM, a Complex Model for Mining Emotions in Historical Text', paper for IEEE eScience 2015

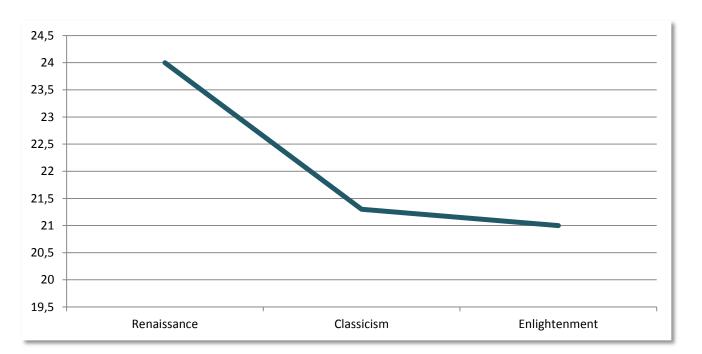
What can we do with HEEM?

Phase 2: Machine learning

279 texts

20% of all sentences in the 279 texts were labelled as 'emotional' (EDBO functions less optimal, but still significant)

20% of those emotional expressions were predicted as 'embodied' → This changes over time:

What can we do with HEEM?

Phase 2: Machine learning

- → Enlightenment less emotional
- → Enlightenment less embodied

	Renaissance	Classicism	Enlightenment
#body_parts	8031	4262	6147
#emotional	36173	19988	29192
#lines	163836	84140	168858
%emotions on total lines	22,1	23,8	17,3
%emotional bodyparts on total lines	4,9	5,1	3,6

What were the most dominant emotions on stage 1600-1800?

,	
Liefde	34,7
Verdriet	27,5
Angst	22,7
Wraakzucht	18,2
Woede	17,6
Blijdschap	16,2
Wanhoop	10,2
Haat	9,2
Verlangen	8,4
Ноор	5,5
Walging	5,1
Beledigd	5
Hebzucht	4,6
Geluk	4,2
Ongeluk	4,1
Verwondering	4
Trots	3,9
Mededogen	3,5
Eergevoel	3,5

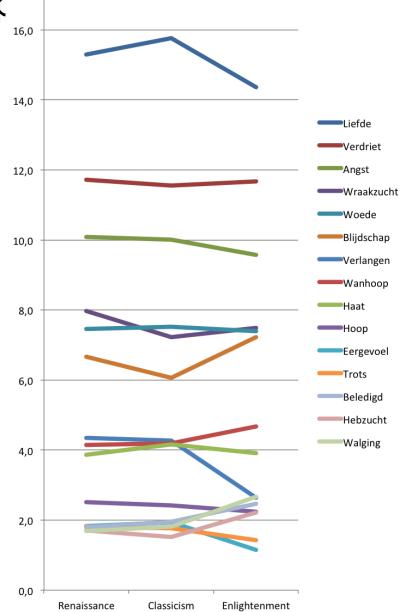
Trouw	3
Wrok	2,8
Bezorgdheid	2,7
Gemis	2,6
Wroeging	2
Wrevel	1,7
Vertrouwen	1,7
Ontroering	1,6
Toewijding	1,6
Schaamte	1,5
Bedruktheid	1,1
Welwillendheid	1
Achterdocht	0,9
Berusting	0,6
Jaloezie	0,4
Opluchting	0,4
Ontzag	0,2
Teleurstelling	0,2

Emotions P. Ekman (1972): Sadness Fear Anger Joy Disgust Surprise

Basic

HEEMEmotion develop

%	Renaissance	Classicism	Enlightenment
Liefde	15,3		14,4
Verdriet	11,7	11,6	11,7
Angst	10,1	10,0	9,6
Wraakzucht	8,0	7,2	7,5
Woede	7,5	7,5	7,4
Blijdschap	6,7		7,2
Verlangen	4,4		2,6
Wanhoop	4,1	4,2	4,7
Haat	3,9		3,9
Ноор	2,5		
Eergevoel	1,8	1,9	1,2
Trots	1,8	1,8	1,4
Beledigd	1,8	2,0	2,5
Hebzucht	1,7	1,5	2,2
Walging	1,7	1,8	2,7
Mededogen	1,6	1,7	1,4
Geluk	1,6	1,5	2,1
Trouw	1,4	1,5	1,1
Bezorgdheid	1,3	1,4	0,9
Wrok	1,3	1,3	1,1
Ongeluk	1,2	1,3	2,4
Verwondering	1,1	1,3	2,3
Wroeging	1,1	1,1	0,6
Schaamte	0,9	0,8	0,4
Ontroering	0,8	0,9	0,6
Vertrouwen	0,7		0,7
Wrevel	0,7	0,8	0,7
Toewijding	0,6	0,6	
Gemis	0,5		
Achterdocht	0,5	0,6	0,3
Bedruktheid	0,5	0,4	0,4
Welwillendheid	0,4		0,5
Berusting	0,3		0,2
Jaloezie	0,3	0,3	0,1
Opluchting	0,1	0,1	0,2
Teleurstelling	0,1		0,0
Ontzag	0,1	0,1	0,1

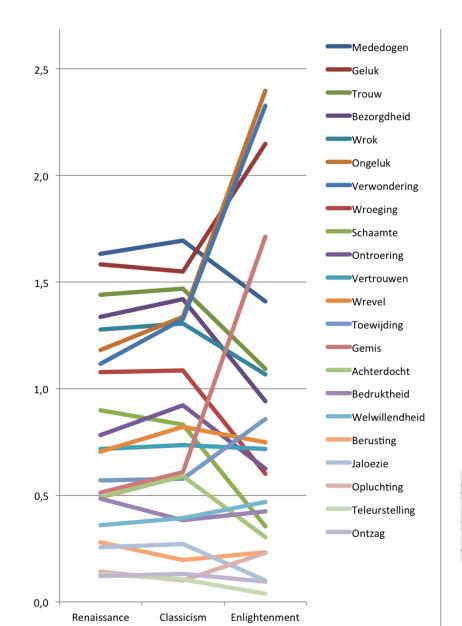

Emotion developments 1600-1800

%	Renaissance	Classicism	Enlightenment
Liefde	15,3	15,8	14,4
Verdriet	11,7	11,6	
Angst	10,1	10,0	9,6
Wraakzucht	8,0		
Woede	7,5	7,5	7,4
Blijdschap	6,7	6,1	7,2
Verlangen	4,4	4,3	2,6
Wanhoop	4,1	4,2	4,7
Haat	3,9	4,2	3,9
Ноор	2,5	2,4	
Eergevoel	1,8	1,9	1,2
Trots	1,8	1,8	1,4
Beledigd	1,8	2,0	1,4 2,5
Hebzucht	1,7		2,2
Walging	1,7	1,8	
Mededogen	1,6		1,4
Geluk	1,6	1,5	2,1
Trouw	1,4	1,5	1,1
Bezorgdheid	1,3	1,4	
Wrok	1,3	1,3	1,1
Ongeluk	1,2	1,3	2,4 2,3
Verwondering	1,1	1,3	2,3
Wroeging	1,1	1,1	0,6
Schaamte	0,9	0,8	0,4
Ontroering	0,8	0,9	0,6
Vertrouwen	0,7	0,7	0,7
Wrevel	0,7	0,8	0,7
Toewijding	0,6	0,6	0,9
Gemis	0,5	0,6	
Achterdocht	0,5	0,6	0,3
Bedruktheid	0,5	0,4	0,4
Welwillendheid	0,4		0,5
Berusting	0,3		0,2
Jaloezie	0,3	0,3	0,1
Opluchting	0,1	0,1	0,2
Teleurstelling	0,1	0,1	0,0
Ontzag	0,1	0,1	0,1

E

N /1

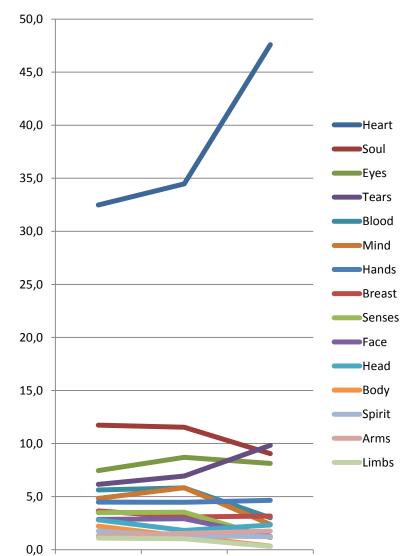

% emotional body parts (of total emotional body parts)

Heart	49,7	Cheeks	0,7
Soul	14,1	Neck	0,7
Eyes	10,2	Hair	0,6
Tears	10,1	Voice	0,6
Blood	6	Lips	0,4
Hands	5,9	Womb	0,4
Mind	5,2	Legs	0,4
Breast	4,6	Throat	0,3
Head	3,4	Tooth	0,3
Senses	3,4	Veins	0,3
Face	3	Conscience	0,2
Body	2	Sweat	0,2
Spirit	2	Jaws	0,2
Arms	2	Breath	0,2
Ears	1,1	Bile	0,1
Limbs	1,1	Intestines	0,1
Mouth	1,1	Shoulder	0,1
Wound	0,8	Bones	0,1
Tongue	0,8	Stomach	0,1

HEEM Embodied Emotions

%	Renaissance	Classicism	Enlightenment
Heart	32 <i>,</i> 5	34,5	47,6
Soul	11,7	11,5	9,0
Eyes	7,4	8,7	8,1
Tears	6,2	6,9	9,8
Blood	5,6	5,8	3,0
Mind	4,8	5,8	2,4
Hands	4,5	4,5	4,6
Breast	3,6	3,1	3,2
Senses	3,5	3,5	1,1
Face	2,8	2,9	1,3
Head	2,8	1,8	2,3
Body	2,2	1,3	0,3
Spirit	1,7	1,3	1,2
Arms	1,3	1,5	1,7
Limbs	1,1	1,0	0,3

Classicism

Enlightenment

Renaissance

M

HEEM Embodied Emotions

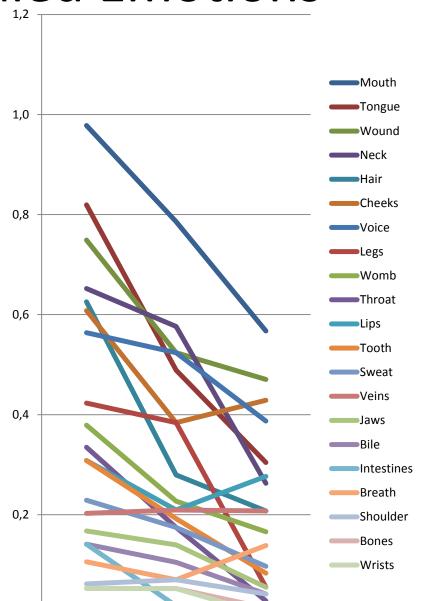
0,0

1

2

3

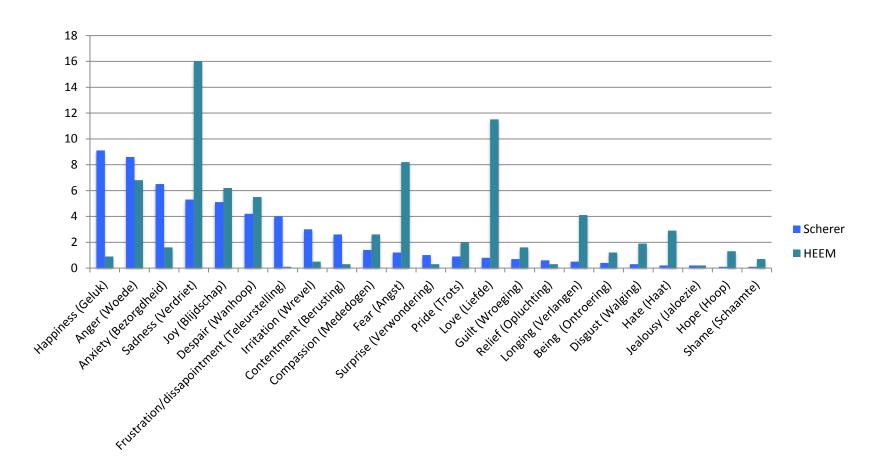
Mouth	1,0	0,8	0,6
Tongue	0,8	0,5	0,3
Wound	0,7	0,5	0,5
Neck	0,7	0,6	0,3
Hair	0,6	0,3	0,2
Cheeks	0,6	0,4	0,4
Voice	0,6	0,5	0,4
Legs	0,4	0,4	0,1
Womb	0,4	0,2	0,2
Throat	0,3	0,2	0,0
Lips	0,3	0,2	0,3
Tooth	0,3	0,2	0,1
Sweat	0,2	0,2	0,1
Veins	0,2	0,2	0,2
Jaws	0,2	0,1	0,1
Bile	0,1	0,1	0,0
Intestines	0,1	0,0	0,0
Breath	0,1	0,1	0,1
Shoulder	0,1	0,1	0,0
Bones	0,1	0,1	0,0
Wrists	0,1	0,1	0,0
Brain	0,0	0,0	0,0
Stomach	0,0	0,1	0,0
Horns	0,0	0,0	0,0
Longs	0,0	0,0	0,0
Marrow	0,0	0,0	0,0
Liver	0,0	0,0	0,0
Feet	0,0	0,0	0,0
Nails	0,0	0,0	0,0
Shins	0,0	0,0	0,0
Skull	0,0	0,0	0,0
Fingers	0,0	0,0	0,0
Forehead	0,0	0,0	0,0
Knees	0,0	0,0	0,0
Phlegm	0,0	0,0	0,0
Snot	0,0	0,0	0,0

HEEM versus Scherer (every day emotions 2015)

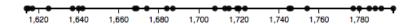

frequency of that emotion. Moreover, as some bubble are too small to read, so you can hover on the bubble and read the emotion and relative frequency.

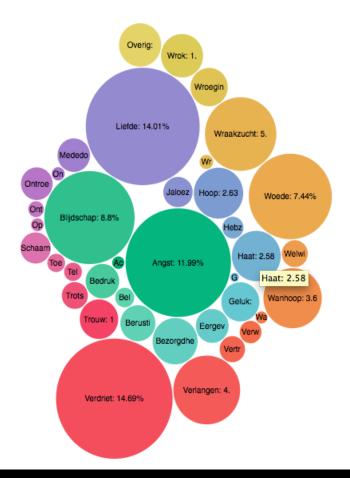
In addition, when you click on a bubble, below appears a wordcloud with the words tagged with that emotion.

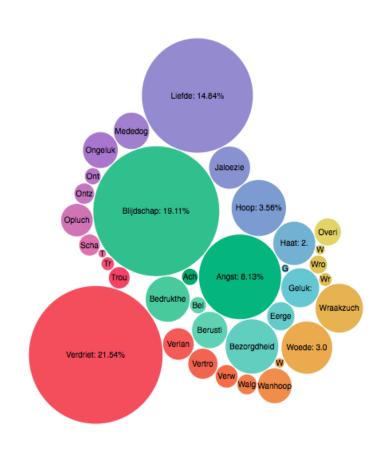

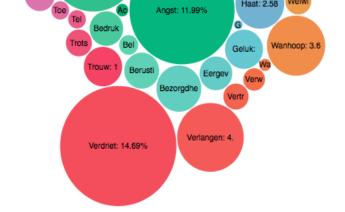

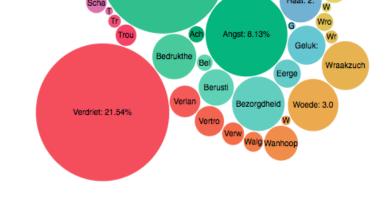
Selected time: 1614 - 1637

siel droefheyt hart bedroeft verdrieten leedt smart bedroeft verdriet rouw ooghen tranen smert verdriet smert leet trueren droeffenis smarte droeffheijt bedroeven handen hartseer heete tranen traantie ghelaat vernedert droeffheyt droeffheijt verdrieten leet ghelaat verdriet droefheijt bedroefden fruck werdriet trueren sm druck verdriet trueren besueren sorch rout troosteloos rou spijt spijt ^{verdrieten} hart droefheyt verdriet smart leedt verdriet tranen rouw droeffheijt speet treurt smart rouw hart verdriet smart bedroeven verdriet lijden smert truert verdriet rou " bedroefde smert bedroefde routet smart oogh smerten wonden hart smert smert leijt lijden traenen verdriet verdriet trueren hert hart quellen smart smarte traenen droefheyt droefhelit ziel verdriet verdriet droeve droefheijt hetrueren hart droefheijt knie©n bedruckt smert getruer droefheit leet smert bedroefde droefhaijt betrueren droefheit smart wangeu Verdriet tranen rou leedt hart hayr *verdriet* verdriet smart quellage trueren bedroefdy trueren pijnen rouw droefheit verdrooten leetwesen droevich quellen smarts truerelijck droef tranen Verdrooten bedruckt treuriah

droefheld smarten smart treurig smarten smerte smart kwellen verdrietia traanen droevig leed treurig hart hedroeven droevig leed treurig hart It bedroet traanen smerten smart droevigste bedroet hart sort evigste heuroog leed hart hart om omart wee elendig bullende smart verdriet verdriet ziel traanen hart smart verdriet wording smarte hart hart schrei traanen droeve hart hart smart hart bedroeft schreijende . misbaar smart tranen hartel harteleed pijn hart Smarte traanen hedroeven smart hart ziel bedroeft hart smart wee hull hoofd verdriet hart leed droefheld hart droefheld smart hart droeve hart tranen droefheld pyn oog verdriet "al stem verdriet stem verdriet smart ziel smart smart hart smart borst smart kommer smert rouw smart bedroefder borst bedroefd smarte bedroeft druk leed smart droefheid smart traanen traanen druk boezem droefheld smarte lijden smart smarte smarten ** smart rouwe

Conclusion?

HEEM is a reliable, new model for (embodied) emotion mining, especially for Dutch historical texts

HD-LIWC provides new opportunities for historical sentiment mining in Dutch language texts.

Some first insights for history of emotions:

- Loss of embodied variety over time, concentration on heart, mind (gemoed), soul, senses, eyes-tears (= interiorisation & cerebralisation)
- no brains, no underbelly in early modern period (19th/20th century)
- Self reflective emotions (shame, guilt, honour, pride) are 'lost' over time
- And are exchanged for frustration, irritation, but also: Happiness!
- Enlightenment happier, sentimental (empathy), but also more sadness, wonder and anxiety

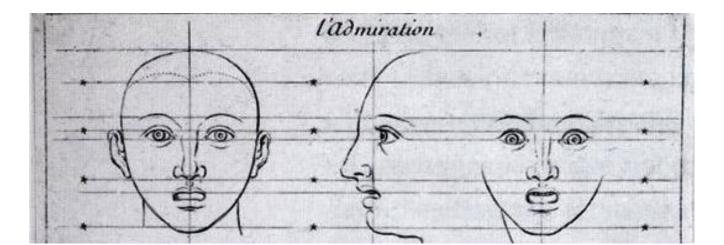

Conclusion?

Open access HEEM in Github: https://github.com/NLeSC/embodied-emotions-scripts

Future goals:

- In future: integration in Nederlab?
- Visualizations (Escience project 'Visualizing Uncertainty' (2015-2016)
- Test & expand HEEM on new text corpora, also >1800 (AAA Data Science project 2015-2018)
- Develop combination of HEEM, HD-LIWC and HD-WordNetAffect with INL historical dictionaries & POS
 - → (Historical) Dutch Emotion Lexicon
- **→**

Werkbank Digital Humanities VU

http://www2.fgw.vu.nl/werkbanken/dighum/